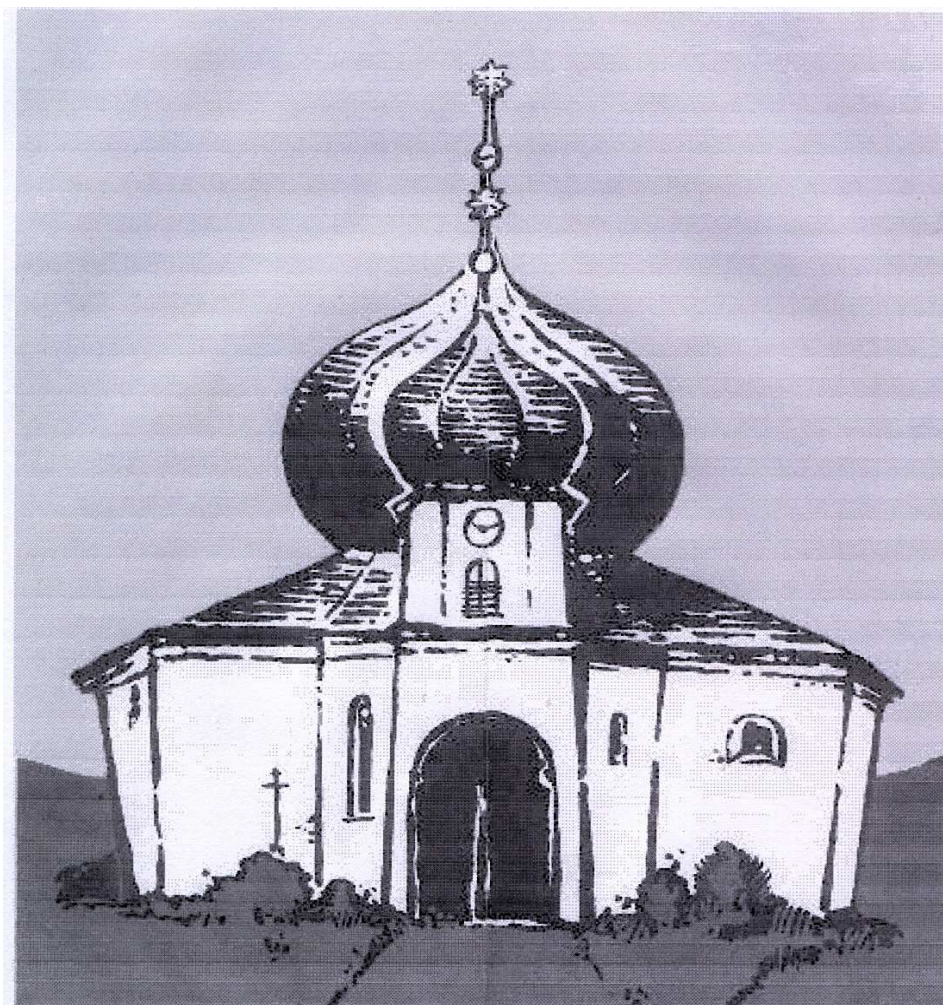

Mezinárodní seminář ISGF

s účastí členských gild ze subregionu Střední Evropa
organizovaný náčelnictvem kmene OS v Železné Rudě 3. až 6. října 2002

Titulní obrázek: kostelík Panny Marie pomocnice z hvězdy.

OBSAH

Program

Účastníci
Poselství Radkovského
Průběh semináře
Závěry
Denní tisk

Témata jednání

Výsledky rozprav
zpětná vazba semináře

Železnorudsko

Výpravy Klatovy

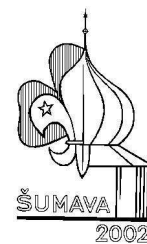
Radnice
Katakomy
Apotéka
Klubovna
Klatovských

Černé jezero

Drobničky

Z pobytu
Obřad větviček
Vícejazyčný přípitek
Zpívání

Zpravodaj rakouské gildy OS br. Werner Weilguny (který zastupoval i vedení subregionu ISGF Střední Evropa) charakterizoval seminář o vícegeneračním skautingu, uspořádaný Junákem kmene OS v Železné Rudě, mimo jiné takto: Na semináři i při návštěvě v klubu klatovských oldskautů panovalo velmi pěkné ovzduší. Pracovní témata, přednáška o ochraně Šumavy i výprava k Černému jezeru byly velice zajímavé, účastníci si zregenerovali duše i těla. Ocenil, že organizátoři také dbali na to, aby měli účastníci dostatek času na osobní rozhovory. Připomněl, že účastníky zaujala také informace, že LS OS má ve svém archivu téměř 100 absolventských prací, z nichž mohou čerpat i zahraniční gildy OS. Ve svém zprávě o subregionu mimo jiné doporučil, aby jednotlivá národní oldskautská společenství přispěla také ke společné strategii tohoto regionu ISGF. V souvislosti s tímto seminářem soudí, že o výměnu zkušeností s rodinným skautingem i o vícegenerační skauting jako celek bude jistě i nadále stálý zájem.

PROGRAM

1. den

- ♦ Slavnostní zahájení ♦ schválení programu ♦ určení moderátorů pracovních skupin
- ♦ Odborná přednáška o regionu Šumava ♦ nácvik českých písní. (3.10.)

2. den

- ♦ **FS** – rodinný skauting ♦ prezentace názorů a zkušeností ♦ diskuse ve 3 pracovních skupinách ♦ návštěva pamětihodností Klatov a ♦ beseda v místním klubu OS ♦ nácvik rakouské a lichtenštejnské písně. (4.10.)

3. den

- ♦ Získávání nových členů OS ♦ názory, zkušenosti ♦ spolupráce s mladým hnutím.
- ♦ Charakteristické programy vč. diskuse ve 3 pracovních skupinách ♦ výprava k Černému jezeru ♦ nácvik polských písní ♦ vyprávění u „plaménkového táborového ohně“ ♦ neformální zakončení. (5.10.)

4. den

- ♦ Meditace na téma stárnutí ♦ příprava na Grossarl 2003 a konferenci subregionu Střední Evropa v B. Štiavnici (srpen 2003), zakončení semináře. (6.10.)

Denní režim

7.00 budíček	12.30-13.30 oběd
7.30-8.30 snídaně	Odpolední program
Dopolední program	14.00 vycházka
9.00 úvod k připravenému tématu	19.00-19.45 večeře
10.00 workshop (ve skupinách) k uvedenému tématu	20.00 - večerní program

ÚČASTNÍCI SEMINÁŘE

Lichtenštejsko

Rösle Frick - omluvena

předsedkyně subregionu ISGF Střední Evropa

Sprecher-Erne Hedy

zahraniční zpravodajka Gildy OS v Lichtenštejnsku

Rakousko

Werner **Weilguny**

zahraniční zpravodaj Gildy OS v Rakousku a člen výboru subregionu ISGF Střední Evropa

a Jutta **Weilguny**

členka Gildy OS Rakouska

Německo

Kabir a Roberte **Karim** (D)

členové Afgánského skautského svazu v Německu

Francie

Gulam Rassoul, Kamal Naghchband, Ahmad Naghchband, Moktar Naghchband (FR)

členové Afgánského skautského svazu ve Francii

Polsko

Teresa Tarkowska

zahraniční zpravodajka Rady dospělých Harcerů

Ludomira Ryll

místonáčelní Rady dospělých Harcerů

Władysław Setniewski

ředitel Skautského muzea

Slovensko

Jaroslav Loebli - Allah

vůdce rady OS při Slovenském Skautingu, vůdce okresní rady v Trenčíně

Česko

Ivo Slavíček - Thor

náčelník kmene OS, člen 74. klubu OS Karlovy Vary

Jaroslav Mašek - Hadži

člen poradního sboru Bílého Orla, vůdce 55. klubu OS Bílá Střela Plzeň

Vladislav Jech - Kamzík

zahraniční zpravodaj náčelnictva kmene OS, člen odboru duchovní výchovy při NJ, člen 263. klubu OS Praha 2, redaktor časopisu Odboru duchovní výchovy „Na dobré stopě“

Jana Skácelová - Pam

členka zahraničního odboru náčelnictva kmene OS, vůdkyně 1. klubu OS Hradec králové

Helena Jechová,

členka 263. klubu OS Praha 2

Jiřina Adéeova - Jikra

místonáčelní náčelnictva kmene OS, vůdkyně 206. vodního klubu OS Kolín

Hana Kaprálková

krajská zpravodajka Středočeského kraje -východ, členka klubu OS Kutná Hora

Jiří Žáček - Gog

tiskový zpravodaj náčelnictva kmene OS, člen 1. klubu OS - Přátelé Vatry Praha 8, redaktor časopisu kmene OS Kmenové noviny a časopisu Totem 1. klubu OS

Jaromír Sofron - Harry

člen poradního sboru Bílého Orla, vůdce 20. klubu OS Stará Stopa Plzeň, redaktor časopisu kmene OS západočeského kraje POSEL

Jiří Kašpar

člen 9. přístavu VS Omaha Plzeň

Milé sestry a milí bratři delegáti,

srdečně vás zdravím a přeji vám úspěšná rokování. Kéž by přinesla ještě větší jednotu a spolupráci oldskautů středoevropského regionu a účinnější podporu celého skautského hnutí. Jistě jsme všichni přesvědčení, že toto hnutí hraje v našich zemích i na celém světě velkou úlohu při formování mladé generace. Necht' jsou to oldskauti, kteří sami tak silně pocítují důležitost skautských ideálů, kdo ze všech sil se znovu a znovu zasazují o předávání těchto idejí a tohoto životního stylu mladé generaci. Vyprošuji vám pro vaše zasedání mnoho Božího požehnání.

Váš

František Radkouský v.r. říms.-kat. biskup plzeňský, duchovní rádce

Plzeň, 28. září 2002

PRŮBĚH SEMINÁŘE ŠUMAVA 2002

Ve dnech 3.- 6. října 2002 se v Železné Rudě konalo setkání zástupců oldskautů Polska (3), Slovenska (1), Rakouska (2), Lichtenštejnska (1), Německa (5) a našich (9). Každý z účastníků dostal při příchodu kromě jmenovky obálku s informacemi a propagačními materiály o Žel. Rudě a Šumavě. Při večerním slavnostním zahájení byl schválen program, který pak následoval: Harry informoval o Šumavě – jejím vývoji, rozložení jednotlivých regionů, o floře i fauně. Následoval nácvik české písničky. Všichni dostali noty i s českým textem. Za chvíli se jídelnou rozléhaly tóny „Stály báby u vesnice“, a protože písnička byla zvládnuta velmi brzy, přidali jsme ještě „My pluli dál“.

Druhý den byli účastníci rozděleni do tří skupin (workshopů) tak, aby pokud možno v každé skupině byli příslušníci různých delegací. Tématem diskuse byl vícegenerační a rodinný skauting. Zástupci všech organizací sdělovali zkušenosti ze svých zemí i návrhy, jak by rodinný skauting – organizace a činnost – mohl vypadat.

Odpolední program byl vyplněn zájezdem do Klatov. Hustě přšelo, než jsme došli do „mázhauzu“ radnice, byli jsme znatelně provlhlí. Přivítání jsme byli klatovskými oldskauty, kteří také poskytli výklad, historii města. Odtud jsme přešli do katakomb a po chvíli čekání jsme byli vpuštěni do barokní lékárny „U bílého jednorožce“ s letopočtem založení 1733. Výklad v češtině i němčině, písemně ve francouzštině. Dověděli jsme se historii, o rohu visícím pod stropem, ve skutečnosti narvalího zubu, viděli původní hmoždíře, nejstarší s letopočtem 1740 a pak přípravu léků. Odtud jsme se naším autobusem přepravili do klubovny střediska Královák. To byl vskutku vrcholný zážitek. Stůl se prohýbal pod dobrotami, které upekly místní sestry, všichni hostitelé v krojích, přítomen byl i vůdce střediska, prostě paráda. Jistě zážitek především pro naše hosty. Večer zpět do Rudy k večeři, po které následoval program rakouské delegace a rakouská písnička „O du lieber Augustin“ a „Kumbayah, my Lord“.

Třetí den: dopoledne opět workshop na téma získávání nových členů do našeho kmene, v zahraničí do samostatných gild i spolupráce s mladšími kmeny. Odpoledne se počasí proti oblačnému dopoledni zhoršilo, ale alespoň nepršelo. Osobními auty jsme dojeli na křižovatku u Hrnčíře a pěšky pochodovali k Černému jezeru. Harry vyložil, jak jezero vzniklo a o místní flóře. Jezero i pod zataženou oblohou bylo krásné. Pak zpátky a chvíli odpočinku. Měla být mše, ale zrovna přesunuli čas, takže pro zájemce byl pouze pohled do vnitřku skrz mříže.

Večer patřil polské delegaci. Ludomira program moderovala velmi působivě, navíc třemi svíčkami na talíři obklopeném smrkovými větvemi navodila intimní atmosféru táborového ohně, kolem kterého jsme se sesedli. Zpívali jsme polsky „Otwarte okna“ a pak nás pobavil jeden ze zástupců Německa – Afgánec (zástupci Německa byli totiž Afgánci, jeden s manželkou Francouzku) kouzlením a pantomimou. Někteří pak vyprávěli o svých silných životních zážitcích. A protože už se naše setkání chýlilo ke konci, připili jsme si na další setkání sklenkou vína „Baden-Powel“ věnovanou delegací z Rakouska.

A už tu byla **neděle**, den loučení. Po meditaci vedené bratrem Kamzíkem jsme si vyříkali názory na činnost subregionu ISGF: co máme dělat my, národní organizace a co očekáváme od naší vyšší složky ISGF.

Je potěšitelné, že jsme se shodli, rozšířili své znalosti o našem hnutí v ostatních státech. Setkání bylo všemi hodnoceno jako úspěšné, jak po stránce programové, tak i společenské. Atmosféra byla skutečně bratrská-sesterská, jak je ostatně běžné i při jiných příležitostech. Toto bylo navíc srdečnější, právě proto, že delegáti byli neustále v přímém styku a v počtu, který osobní kontakty umožňoval.

Jaroslav Mašek - Hadži

ZÁVĚR SEMINÁŘE

Po skončení semináře bylo možné učinit následující závěry:

- ♦ Seminář přinesl nejen zajímavé poznatky z referátů a z pracovních skupin (nejvíce se FS v současné době věnují v Rakousku a Polsku).

- ♦ Pojem „vícegenerační skauting“ byl přijat nejen sám o sobě, ale také ve vztahu k tématu „získávání nových členů“. Byla rovněž navržena další dvě témata budoucích seminářů:

„Klubová praxe“ a „Vzdělávání vůdců klubů OS“.

Ze semináře vydá náš kmen OS sborník, který bude v češtině publikován v Kmenových novinách, v němčině bude předán účastníkům, příp. dalším zájemcům z ISGF.

Zprávu podává: Vladislav Jech, zahraniční zpravodaj NOS

CO SE DĚLO V ČESKU A VE SVĚTĚ V DOBĚ SEMINÁŘE

(Použity vybrané titulky a zkrácené texty z českého tisku)

Z domova

- *(Radnice)* Unikátní zkamenělina, 1,2 m velký zkamenělý otisk plavuně, o 100 milionů let starší než Jurský park., byla nalezena v lokalitě u Radnic na Rokycansku.
- *(Praha Karlín)* Obnova po záplavách v Karlíně vážne, pro menší zájem dobrovolníků a pro stále nové poruchy domů.
- *(Praha)* Teprve záplava v Karlíně urychlila rozhodnutí, že v karlínské Invalidovně nebudou v budoucnu uchovávány žádné unikáty.
- *(Nové Město)* Obsah dvou měděných schránek vyjmutých z věží Jindřišské věže obsahovaly písemné památky psané na pergamenu a ručním papíře, dobové mince a noviny z období minulých rekonstrukcí (1879 a 1971). Schránky budou s dalšími vráceny do kopule.
- *(Praha - Smíchov)* Novou dominantou náměstí Kinských na úpatí Petřína namísto sejmutého sovětského tanku bude monumentální fontána.
- *(Praha - Lausanne)* Bronzová socha českého běžce Emila Zátopka bude převezena do Olympijského muzea v Lausanne. Vysoká je 190 cm, váží 170 kg, má být odhalena 22. října t.r.
- *(Kabul)* Premiér Špidla oznámil při své návštěvě v Kábulu, že česká nemocnice ukončí svůj provoz do konce roku.

Ze zahraničí

- *(Washington)* Bezpečnostní experti USA včera nevyloučili, že v České republice, pokud s tím bude souhlasit, by mohly být umístěny moderní radary i střely amerického „deštníku“ protiraketové obrany.
- *(New York)* Washington odmítl vyslání inspektorů do Iráku bez nové rezoluce OSN. Irák však dal najevo, že americký návrh na novou rezoluci odmítá.
- *(New York)* Irácká krize názorově rozděluje nejvlivnější země (USA, Británii, Francii, Německo, Rusko, Japonsko a Čínu) na řešení situace v Iráku.
- *(Brusel)* Do týdne by mělo být jasné, které země mají do Evropské unie vstoupit. Scénář počítajícím s deseti zeměmi byl označen za reálný.
- *(Brusel)* NATO při svém připravovaném summitu v Praze bude mimo jiné hledat nová účinnější opatření proti terorizmu.
- *(Haag)* Slobodan Milošević včera obvinil chorvatského prezidenta Stjepana Mesiče z válečných zločinů proti Srbům. Má to být pokus, aby se sám vyhnul stíhání.
- *(Londýn)* Dlouhé fronty na autobusy a zpoždění ranního nástupu do práce a do škol zavinila další stávka dvou londýnských odborových organizací londýnského metra za zvýšení mezd.
- *(Mys Canaveral)* Start amerického raketoplánu z mysu Canaveral na Floridě, plánovaný na včerejšek, byl odložen z obavy z blížícího se uragánu.
- *(New Orleans)* Dlouhé kolony aut prchají před blížícím se hurikánem Lili. Úřady v Louisianě a Texasu vyhlásily stav nebezpečí.
- *(Vídeň)* Ztracené věci se někdy naleznou jinde, než by je člověk hledal. Od roku 1988 postrádala Dawn Hazlettová z Floridy prsten. Byl nalezen v zaměstnancem Tomasem Ölsböckem v kanalizačním systému Vídně. Dawn jej dostane zpět, zůstává záhada, jak se do Vídně dostal, když ona nikdy neopustila svou zemi.

Témata jednání a pilotní informace

Fytogeografie Šumavy

Jeden z příspěvků přednesl br. Jaromír Sofron - Harry. Velmi zasvěceně nám přiblížil území Šumavy ze všech stran. Vyprávěl o jejím klimatu, charakteru krajiny, geologickém vývoji nerostném bohatství, vodním režimu, zvířené i vegetaci, ale i o významných osobnostech, které jí věnovaly velkou pozornost jako vědci, spisovatelé, malíři a hudebníci. Ale i o zvláštích, jako je významná technická památka, schwarzenberský plavební kanál.

Plavební kanál, významná technická památka, vybudovaná kolem roku 1800 vybudoval schwarzenberský inženýr Rosenauer, určený pro plavení dřeva mezi Vydrou a Křemelnou jako náhrada nesplavného úseku Vydry pod Antýglem. V celkové délce 14,4 km o šířce až 5 m, s výškovým rozdílem 190 m. Umělé koryto je částečně vyzděné kamenem s několika kamennými mostky.

Jeho vystoupení bylo přijato s uspokojením a potleskem, snad na tom měla zásluhu nejen jeho zasvěcenost, ale i jeho němčina. Pro ilustraci uvádím ukázkou z odbornější části jeho vystoupení.

Vegetace v nejširším slova smyslu je integrující složkou každé krajiny, v níž se obráží působení jednak nejrozmanitějších fytogeografických faktorů, dále i vliv člověka, a to nejen z hlediska současnosti, ale i z hlediska pohledu zpět do minulosti.

Rozlišení jednotlivých krajinných celků z hlediska složení flóry a vegetace je úkolem fytogeografie, tedy oboru, který studuje rozšíření rostlin v určité krajině, případně na celé Zemi a příčiny, jež toto rozšíření podmiňují.

Zpracovávané území, ležící ve střední Evropě, spadá do temperátního (mírného) pásma květenné říše Holarktis, a to do květenné oblasti středoevropské, tj. do opadavého listnatého lesa temperátního pásma Evropy (oblast mezofytika). Klimatické a na nich závislé další ekologické poměry vyšších poloh Šumavy podminily vznik a existenci horské chladnomilné flóry a vegetace, jež se tak v širším krajinném kontextu stává vegetací extrazonální (vyšší polohy montánního stupně a subalpinský stupeň, oblast oreofytika).

Oreofytikum. Šumava jako celek je z fytogeografického hlediska charakterizována stupni od montánního (výjimečně submontánního) po subalpinský; převažuje stupeň montánní, menší rozlohu zaujímá stupeň supramontánní. Stupeň subalpinský je již nesouvislý, útržkovitý a plošně značně omezený.

Vícegenerační skauting

je skautský program v dospělosti - od věku roverského až po věk seniorský. Program je utvářen osobními zájmy členů klubu, gildy či dospělých skautů při respektování zvláštností jednotlivých věkových stupňů.

Rodinný skauting (FS) je jeho specifickou a časově omezenou formou, je zaměřen na období utváření mladé rodiny. Jeho smyslem je uchování živého kontaktu mladých rodičů se skautským prostředím v náročném období formování vlastní rodiny, které je většinou shodné s budováním existence i rodinného hnízda.

Na programu FS se podílí generace rodičů a dětí, mnohdy také generace prarodičů. Podmínkou úspěšné realizace programu FS je absolvování skautské výchovy v dětském a dospívajícím věku, alespoň jedním z obou rodičovských partnerů.

Praktické činnosti FS se účastní s rodiči převážně děti předškolního věku. Jejich program je zaměřen na vybudování návyků, směřujících přirozeně, věku odpovídající samostatnosti. Program dospělých účastníků FS není definován, obvykle bývá formován společnými zájmy nebo společným programem. Vedle pobytu v přírodě jsou vhodné programy, zaměřené na aktuální

problémy mladé rodiny, výchovu dětí, praktickou pedagogiku, hygienické návyky i mimo domácí prostředí a pod.

Podstatnou částí programu jsou společné hry rodičů a dětí - jejich charakter je určen věkovou skladbou dětských účastníků. Nejvýraznější aktivitou FS jsou rodinné tábory. Ty často navazují na tábory mladého hnutí. Účast starších dětí a prarodičů není výjimkou.

Optimální stav rodinného tábora je 4 - 6 rodin, případně i více tak, aby početní stav rodinného tábora byl cca 20 osob, z toho nejméně polovina dětí.

Další významnou formou praktické realizace FS je pobyt rodinných skupin na chatách nebo v rekreačních chalupách. Tento způsob je výhodný tím, že není tolik závislý na ročním období, případně počasí. Často na letní pobyty navazují i další společné celoroční činnosti jako vycházky, krátkodobé pobyty, besídky, společné návštěvy kulturních programů, např. loutková divadla apod.

Trígenerační setkání

K problematice rodinného skautingu měla přispět přednáška Václava Břicháčka - Giganta. Vlivem velmi špatného počasí se nepodařilo službě se na smluveném místě setkat a přednášejícímu se nepodařilo nalézt chatu, ve které jsme jej očekávali. Předal nám tedy text svého vystoupení a my z něj vyjímáme nejzajímavější partii. Celý text účastníci obdrží se zprávou ze semináře.

Od roku 1990 jsme systematicky realizovali různé kurzy a semináře zaměřené na výchovu dospívajících roverů. Během doby se ukázalo, že mezi mladými chlapci a dívkami se zákonitě vytváří relativně pevné partnerské vztahy. Zároveň na ně působí mnohé dobové vlivy, vyvolané televizí, různými časopisy a konec konců i stylem života starších generací, které chování dospívající generace nutně ovlivňují. Proto jsme před dvěma léty připravili širší kurz, na kterém se setkaly tři generace, které prošly skautskou výchovou: mladé dvojice ve věku cca 25 let, dvojice věku cca 40-45 let a staré páry ve věku cca 70 let. Dohromady to bylo kolem 40 - 50 osob.

Plánovaný kurz měl seminární charakter a trval 4 dny. Všichni vyprávěli o svých životních cestách, idejích, nadějích, ale také obtížích a krizích, o radostech i zklamáních a vzájemně si sdělovali naše zkušenosti.

Nebyli jsme si zcela jisti, zda se nám podaří mluvit zcela otevřeně a s plnou důvěrou před poměrně širokým fórem. Také jsme nevěděli, zda si tři generace budou vzájemně rozumět, zda jejich postoje a názory nebudou zcela odlišné. Ukázalo se však, že výměna zkušeností byla užitečná a pro všechny generace poučná. Hovořili jsme o radostech i obtížích párového života, a právě nejstarší generace mohla naznačit mnohé zkušenosti a proměny lásky v průběhu několika desetiletí společného života.

Střední generace uvažovala o změně vztahů ve chvíli, kdy přijdou děti, i o tom, jak se postupně vytváří životní styl rodiny.

Roveři mluvili o svých ideálech, o hledání partnerů, o potížích jak v emocionálních vztazích, tak v životě sexuálním, o problémech všedních dnů, ale i o radostech ze setkání.

V malých skupinách se debatovalo o různých problémech, které se vynořily, dělba rolí, komunikace, řešení sporných otázek, muži psali poselství ženám a naopak aj.

Ukázalo se, že mladá generace je právě tak romantická, jako jsme byli my před 50 léty, že právě tak touží po krásných a pevných vztazích a má analogické ideály. Formy vztahů i jejich vyjadřování jsou jistě jiné. Žijí v jiné době, dříve dospívají biologicky, mají jiné možnosti, jiné zkušenosti z literatury, televize i ze života kolem sebe. Základní principy však zůstávají stále

stejně. Zajímavé je slyšet reálné zkušenosti, pokud nejsou předkládány v příliš moralizující a napomínající formě.

Výsledky diskusních skupin “Rodinný skauting” (FS)

Vytváření programů

Jedná se o dobré vztahy mezi rodiči a dětmi. Zkušenosti ukazují, že když se zařazují příliš velké palety skautské praxe s rodiči, pak v budoucnu dětem ve věku světlušek a vlčat bude připadat program příliš známý. Pro rodiče i děti je třeba připravovat samostatné aktivity: hry pro děti a program pro rodiče. Je důležité, aby společně prožívali přírodu. To lze shrnout takto: ♦ Základní principy skautingu ♦ Život v přírodě (ochrana životního prostředí) ♦ Pozitivní přijetí sociálního soucítění ♦ Společné programy, orientované na hlavní téma tábora, s úlohami pro jednotlivé účastníky.

Pro FS nejsou prakticky žádné příručky. Před lety napsal br. E. Štorch - *Sachem* táborové hry (1920 – 1921). V Rakousku vychází časopis, v němž jsou uveřejňovány zkušenosti s FS. V Česku existují na LŠ písemné práce absolventů, které lze použít. V Polsku žádné zkušenosti nejsou.

Použité zkratky: **A** - Rakousko, **CZ** - Česko, **D** - Německo, **FL** - Lichtenštejnsko, **PL** - Polsko, **SK** - Slovensko

Aktivity během roku a o prázdninách

Nedělní nebo víkendové výlety do přírody. Společné volno (např. na Mikuláše nebo karnevaly)
♦ Aktivity závisí vždy na jednotlivých potřebách rodin ♦ Pro tábory FS mají příklady v **CZ**, **PL**, **D**, **SK** ♦ Letní tábory jsou samostatné tábory nebo společné s mladými oddíly jako jejich část ♦ Pořádají se sociálně zaměřené akce a pomoc ♦ Existují aktivity na poli výchovy, historie a různé pomoci (semináře, kurzy) ♦ Jindy jsou letní tábory po táborech oddílů ♦ Jinou variantou je tábor s oddílem, ale se samostatným programem **FS** ♦ Zvláštní možností jsou pobyty v jiných zařízeních (např. pensíonách).

Zkušenosti: Lze je rozdělit na skupiny: příroda, hry a pohyb. Děti se nesmí nudit bez činnosti. Výchovnou roli hrají: práce pro tábor, hry, péče starších dětí o mladší. Je dobré, když se i malé děti podílejí na programu, těší se pak na skautské oddíly a rodiče mohou vstoupit do klubů OS.

Financování: Hlavní podíl financí je od rodičů samotných nebo z dotací měst, někdy z grantů pro přijaté projekty. Česko: pro oficiální akce dostává Junák státní dotace příp. sponzorské dary. Jinde jsou dotace a sponzorské dary pro FS spíše řídkým případem.

Výsledky diskusních skupin “Získávání nových členů klubů OS”

Situace:

Polsko má cca 160 klubů s registrovaným počtem asi 8480 členů v průměrném věku 59 let.

Česko má asi 6150 členů ve 440 klubech v průměrném věku 50 let.

Slovensko má 23 klubů OS s cca 350 členy (registrovanými ve WOSM resp. WAGGGS) v průměrném věku 50-55 roků; druhá organizace (člen ISGF) má asi 125 členů.

Lichtenštejnsko má 190 členů.

Rakousko má cca 3200 členů ve 102 gildách s průměrným věkem 48 let.

V **PL** a **CZ** jsou OS zásadně s mladými a jejich vedoucími v jediné organizaci, v **D** a **A** jsou samostatní (mají více organizací mladých), **SK** viz výše. Samostatná organizace stěžuje spolupráci, která se obecně zaměřuje na podporu (finanční a pracovní), v **CZ** a **PL** je tato spolupráce užší než v **D** a **A**.

Získávání nových členů: Jelikož jsou v **PL** členové do 40 let věku „rezervou“ pro vedení mladých, jsou za OS bráni starší 40 let jako senioři s vlastním programem. V **A** a **CZ** žádná věková hranice neexistuje, někteří dospělí pracují jako instruktoři apod. u mladých. Pořádají se společné akce o Vánocích, při jubileích, výstavách, seminářích, soutěžích, závodech apod. Získávání nových členů probíhá mezi známými, manželi a rodiči skautů a skautek (kteří nebyli dříve mladí skauti), u vedoucích (kteří skončili práci s mladými), z řad roverů a rangers.

Otázkou zůstává, kdo vlastně jsou „staří“? Např. v USA ten, kdo nastoupil vojenskou službu, už není „mladý“, ale dospělý (nikoliv starý). Pojmy „starý“ a „bývalý skaut“ by se vůbec neměly používat.

Nacionální minority v **A** a **D** (Jugoslávci, Kurdové, Afgánci, Turci aj.) se organizují přímo v gildách (mj. kvůli jiné řeči či náboženství), mladí jsou spolu se skauty a skautkami v organizacích dané země. Exilové organizace jako takové už nejsou.

Přechod mladých k OS je v **D** obtížný kvůli mnoha skautským svazům, pro OS gildy je těžké se rozhodnout, kterou a jak podporovat.

Programy: Standardně: turistika, setkávání, výpravy, péče o vlastní tradice, pomoc mladým, vydávání vlastních časopisů.

Speciality: vzdělávání vůdců a instruktorů OS, sociální programy, pomoc novým zemím atd.

Plenární diskuse „Co očekáváme od subregionu Střední Evropa“:

- ♦ Vzájemnou informovanost ♦ Společné semináře ♦ Časopis ZE-Aktuell ♦ Koordinaci termínů s evropskými a světovými akcemi ♦ Širší účast národních zástupců ♦ Společnou strategii
- ♦ Podporu rozvoji národních OS klubů/gild ♦ Informace o mladém hnutí pro OS naopak o OS pro mladé ♦ Twinning ♦ Výměnu výchovných plánů.

„Zpětná vazba“ k semináři:

Afgánci:

- ♦ Na seminář přijeli v otevřené atmosféře, jednak získat nové informace, a také navázat nové vztahy.
- ♦ Atmosféra se jim líbila, a ještě lepší by bývalo bylo, kdyby někdo měl k písničkám kytaru nebo harmoniku.
- ♦ Bude-li další seminář, měl by se zabývat získáváním nových členů.

Rakousko:

- ♦ Seminář zcela splnil očekávání, tj. výměnu zkušeností.
- ♦ Kladem bylo dodržování časového programu i chvíle pro regeneraci sil.
- ♦ Takový seminář by se měl organizovat 1 x ročně, zřejmě je to v Česku nejlacinější a přitom na dobré úrovni.
- ♦ Aktuální témata: ♦ další vzdělávání ♦ mezinárodní rozměr ISGF.

Lichtenštejnsko:

- ♦ Hlavním záměrem bylo získat informace.
- ♦ Byla velmi dobrá atmosféra a vše moc dobře dopadlo.
- ♦ Bude dobré v seminářích pokračovat.

Polsko:

- ♦ Přijeli si pro nové náměty, uzavření nových přátelství a jako velmi důležité, potkat staré přátele, vyměnit si zkušenosti, programy.
- ♦ Seminář byl zajímavý, práce ve workshopech umožnila dobrou diskusi a volnou a rozsáhlou výměnu názorů, velikost skupin dávala každému šanci hovořit.
- ♦ Bylo by možné se věnovat polskému problému s členy ve věku od 25 do 50 let (kdy v **PL** většinou opouští skautskou organizaci).

Slovensko:

- ♦ Záměr získat informace a navázat nové vztahy byl splněn.
- ♦ Bude dobré v seminářích pokračovat.

Česko:

- ♦ Seminář zcela splnil naše očekávání.
- ♦ Důležité je, že všem účastníkům vyhovoval způsob projednávání i doprovodný program.
- ♦ Podle doporučení účastníků bude vhodné v seminářích pokračovat.

Železnorudsko se nachází v oblasti výjimečných přírodních krás. Oblast Jezerní hory s přilehlým Černým a Čertovým jezerem je chráněna již od roku 1911. Od roku 1933 je státní přírodní rezervací. V letech 1946, 1989 i v současnosti je navrhována za součást Národního parku Šumava. V roce 1963 se stává celé Železnorudsko součástí Chráněné krajinné oblasti Šumava. Od roku 1993 přibýlo k chráněným rezervacím další chráněné území, Přírodní památka Královský hvozď. Hranice těchto území jsou označeny z vnější strany dvěma červenými pruhy.

ŽELEZNÁ RUDA je nejnavštěvovanější šumavské středisko. Původně hornická osada (těžba železné rudy), založena v 16. století na stezce z Čech do Bavor. V letech 1579 -1713 byla **součástí Bavorska**, státní hranice upravena do dnešní podoby až v r. 1765. V r. 1960 obec povýšena na město.

Po úpadku těžby hnědele zavedeno sklářství. První **sklářská huť** v provozu od r. 1676. Nejvýznamnější sklářskou rodinou byli Haténbrádllové, ti také vybudovali v 19. stol. největší šumavskou **sklářnu** v Alžbětíně (dnes zaniklá). Kostel s cibulovou bání z 18. století, kaplička sv. Barbory, muzeum. Alžbětín byl v minulosti významná šumavská sklárna z poloviny 19. století, hraniční přechod.

Významnou památkou je poutní farní barokní **kostel P. Marie** Pomocnice z Hvězdy z let 1727-32 postavený na půdorysu šesticípé hvězdy s cibulovou bání krytou šindelem, věž z r. 1777. V interiéru náhrobníky Hafénbrádlů z let 1742 až 1825.

Na břehu Řezné železářský **hamr** z 18. až 19. stol., kamenná stavba se stanovou střechou, provozovaný do r. 1947; zcela přestavěn na rekreační objekt. ■ 1877 byla dostavěna železnice a špičácký tunel ■ 1919 postaven **Pomník** vojenské vzpoury.

Pobočka **Muzea** Šumava, expozice se zaměřením na sklářství, umístěna ve vile býv. majitele zdejší sklárny Abeleho (instalovány i výrobky skláren ze širšího okolí. V budově informační středisko. V r. 1934 zde zemřel malíř A. Kašpar.

V části **Alžbětína** zřízeno v historické budově nádraží z r. 1878, společné informační středisko národních parků Šumava a Bayerischer Wald (Bavorský les). Středem budovy prochází státní hranice.

NÁRODNÍ PARK ŠUMAVA (NPŠ)

NPŠ byl zřízen Nařízením vlády České republiky č. 163 ze dne 20.3.1991 o rozloze 69 024 ha. Funkci ochranného pásma NPŠ plní Chráněná krajinná oblast Šumava (CHKOŠ) o rozloze 99 000 ha.

ČERNÉ JEZERO, největší jezero ledovcového původu v České republice, nadmořská výška 1008 m, plocha vodní hladiny 18,43 ha, max. hloubka 39,8 m, součást národní přírodní rezervace.

ČERTOVO JEZERO, jezero ledovcového původu (10,3 ha, 1030 m n. m., hloubka 36,5 m), plocha vodní hladiny 10,33 ha, max. hloubka 36,7 m, součást národní přírodní rezervace. Má rovněž vysokou čelní hráz - morénu a výrazný ledovcový kar, vytvořený ve svorech Královského Hvozdu. Z umělců, které inspirovala zdejší tajemná příroda: J. Neruda, E Krásnohorská, J. Vrchlický, J. Mařák, A. Dvořák, R. Rozkošný (Opera Černé jezero).

JEZERO LAKA, nejvýše položené ledovcové jezero na Šumavě 1096 m n. m, součást I. zóny Národního parku Šumava, plocha vodní hladiny 2,78 ha, max. hloubka 3,9 m, charakteristické plovoucí rašelinné ostrůvky.

ŠPIČÁK Horský vrchol (1201 m).

OSTRÝ, obnažený hraniční svorový skalní hřeben, Velký Ostrý 1293 m n. m., Malý Ostrý 1266 m n. m., atraktivní vyhlídkový bod.

SUCHÉ STUDÁNKY, horská náhorní planina, zbytky horských usedlostí, dochovaná původní kaplička.

ROZVODÍ, nadmořská výška 1159 m, hranice mezi povodím Labe (Severní moře) a Dunajem (Černé moře).

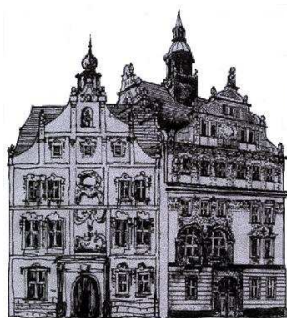
PROHLÍDKA KLATOV

Po obědě odjíždíme na prohlídku Klatov, počasí se nezlepšilo, a tak vše absolvujeme od jednoho zastavení k druhému s deštníky. Začínáme na radnici, přebíháme do katakomb kostela Neposkvrněného početí P. Marie a sv. Ignáce. Odtud pár kroků je barokní lékárna U bílého jednorožce a končíme v klubovně místních skautů.

Klatovy jsou okresním městem, které je součástí Plzeňského kraje. leží 405 m n. m., žije zde na 23 000 obyvatel. Leží na Drnovém potoce 3 km od soutoku s Úhlavou. Nejstarší osídlení dokladované na Klatovsku zasahuje do mladší doby bronzové (13. - 10. stol. př. Kr.). Město založil český král Přemysl Otakar II. kolem roku 1260 na místě bývalé české vsi Klatovy (název je pravděpodobně od slova „kláty“, pařezy). Město se rychle rozrůstalo vlivem rozvoje zemědělství a řemesel. Postupně získávalo město od králů různá privilegia, ražbu mincí, právo „míle“ na podporu řemesel a obchodu, zakládání rybníků a chmelnic, konat výroční trh, vykonávat „úřad popravý“. V 15. a 16. století patřily Klatovy k 10 nejvýznamnějším českým městům. Město bylo mnohokrát postiženo ničivými požáry, které však nikdy nezastavily jeho další rozvoj. V roce 1762 se příchodem dragounského pluku hraběte Kolowrata staly Klatovy posádkovým městem.

Město karafiátů - Historie karafiátů se začala psát přistěhováním rytmistra barona Volšanského do Klatov. Ten si přivezl v roce 1813 semena francouzských karafiátů z Nancy a vypěstoval z nich drobnokvětý karafiát. Tento druh rozšířil mezi další zájemce, zahradníky a sadaře. Jejich šlechtěním došlo v průběhu 50 let k vypěstění na 600 odrůd. Tím se stala tato květina zajímavá i na trhu. Vypěstovaná soustava karafiátů vypěstovaná prof. Čechurou vytlačila dosud užívanou německou. V roce 1891 zaslali Klatovští na pražskou jubilejní výstavu čtyři vagony květů, které udivili nejen Pražany, ale i zahraniční návštěvníky. A tak začínají karafiáty dobývat další úspěchy. Vídeň 1892, získaly karafiáty 24 cen, Brusel 1894 hlavní cenu, v Lyonu 1884 stříbrnou a bronzovou medaili, v Amsterdamu 1895 nejvyšší cenu, v Linci v letech 1895 celkem 9 cen. V roce 1897 ve Frankfurtu nad Mohanem a Hamburku opět hlavní cenu. Za necelých 80 let si dobyly karafiáty nesrovnatelnou slávu mezi pěstiteli, znalci i velkou oblibu mezi zákazníky. Výstavy, i když komornější, se konají v Klatovech pravidelně doposud sjíždí se na ně mnoho zájemců a milovníků této překrásné květiny.

Radnice

Stavba byla zahájena 1557 a dokončena za dva roky jako jednopatrová budova, od té doby byla mnohokrát přestavována, poslední velká dostavba podle prof. arch. J. Fanty byla dokončena 1925. Z původně gotického jádra byla zachována okna, z úprav v 17. stol. se zachoval portál s nápisovým chronogramem a pozděně barokní klenby. Výzdoba je dílem několika sochařů, Č. Vosmíka a F. Rouse, a malířů, L. Nováka a J. Čejky. Z větší části je zachováno původní vybavení, dřevěné obložení stěn, nábytek ad. V zasedací síni je soubor portrétů klatovských starostů od O. Peterse. V oddací síni (dříve koncertní) je obraz Klatov od Vl. Levora. Nápis v hale radnice:

Darmo zákon psáti, nemá-li se zachovati.

*Hleďte využít každé chvíle, čas utíká jako chrt,
dříve, než pomníš - konec - smrt!*

*Co tu vidíš, tomu rozumí
jistě i ten, kdo číst neumí.*

*Pravdu hajte a každému přejte,
není všechno zlato, co se leskne
není všechno pravda, co se pleskne.*

*Ni síla surová nás nezavalí,
jen státi bude k bratru pevně brat.*

Katakomby

Jedinečná památka, kterou vybudovali jezuité, již při stavbě kostela Neposkvrněného početí P. Marie a sv. Ignáce. Do krypty v základech kostela byly pochovávány významné osobnosti města a tohoto řádu. Vzduch, který způsobil přirozenou mumifikaci, se vysušoval prouděním přes kanály vyústěné ve střeše kostela. Jako první byl zde byl pohřben jezuita Jan Jahoda, dále Albert Chankovský, matematik Benjamin Segleier, rektor koleje Jan Parubka, Později i bohatí šlechtici z okolí, páni z Klenkové a Janovic, Kocové z Dobrše, Příchovští, Kolowratové a další. Celkem zde bylo pohřbeno kolen 200 osob. V roce 1784 císař Josef II. zakázal v kostelech pohřbívát. Do dneška se zachovalo kolem 30 mumifikovaných těl. V roce 1937 byly vzduchové kanály poškozeny a většina mumií podlehla zkáze, a musela být pohřbena na hřbitově. Této zkáze přispěla i vysoká návštěvnost katakomb. Ke zlepšení přispělo uzavření mumií do utěsněných zasklených rakví bránící přístupu vlhkého vzduchu. Při prohlídce hraje reprodukováná hudba na varhany.

Lékárna U bílého jednorožce

Historie klatovského lékárenství sahá až do poloviny 16. století, kdy ve městě působil Bernard Feuerbach. Provoz lékárny v domě čp. 149 je doložen roku 1639. Po zrušení jezuitského řádu v roce 1773 odkoupil zařízení jezuitské lékárny tehdejší klatovský lékárník Jan Michal Firbas. Provoz této historické lékárny skončil v roce 1966.

Klatovská barokní lékárna, je vzácnou a ojedinělou farmaceutickou a kulturně památkou.

Dnešní expozice barokní lékárny „U bílého jednorožce“ podává obraz apatykářské práce i dobového prostředí 18. století, kdy lékárník Firbas přenesl inventář zrušené jezuitské lékárny do své světské lékárny na klatovském náměstí.

V „oficíně“ stojí po stranách starého pracovního stolu dvě dřevěné plastiky představující černochoy nesoucí velké cínové nádoby s původním obsahem „Therial“ a „Mythridatum“. Tato dekorace připomíná rozkvět jezuitských výprav v 1. polovině 18. století, kdy celé zařízení vzniklo. Nad bohatě vyřezávaným stolem stojí jako dominanta polychromovaná plastika patrona lékárníků - archanděla Michaela s taseným mečem v pravici a s nohou šlapající na svíječícího se ďábla, symbolu nemoci.

Kolem „oficíny“ jsou repozitoria se sloupy až trojnásobně vinutými s bohatě řezanými hlavicemi. Na repozitoriu u vchodu do lékárny je plastický letopočet „ANNO 1733“, rok dokončení díla. Autorem všeho bohatého dekoru zařízení je truhlář a umělec Jan Geschwendt, laický bratr jezuitského řádu, který působil v Klatovech v letech 1732 - 1736.

Narvalí zub upevněný v horní části repozitoria vpravo od vchodu, mylně pokládán za roh bájného zvířete, jednorožce, připomíná období, kdy lékárník Schmidt dostal povolení používat označení lékárny „U bílého jednorožce“. Na repozitoriích se nachází bohatý **stojatkový materiál**, a to dřevěný, cínový a porcelánový. Dřevěné jsou nejstarší, ještě s původními barokními vinětami, rovněž některé skleněné a majolikové z klášterní lékárny v Plasích.

V přípravně je kromě již starého, pravděpodobně Štěpánem Schmidtem pořízeného zařízení, umístěno ve stojátkách množství **starých léků**, např. jelení paznehty, různé kly, zuby, čelisti, práškovaní švábi apod. Je zde stupňovitě uspořádaná a z chodby vytápěná lékárnická pec na sušení léčivých rostlin. U pracovního stolu na původních podstavcích jsou dva lékárníkem Schmidtem pořízené mosazné hmoždíře s nápisem: „Stephanus servatus Schmidt 1740“. Na stole bylo několik umných přípravků na výrobu pilulek a čípků, strojek na pouštění žilou, lis na drcení surovin, velký kelímek s mechanismem na kliku na tření mastí ad. Ve vitrínách je uložen starý **zdravotnický materiál** jako baňky na odsávání krve, nádoba na pijavice, primitivní injekční stříkačky, lahvička s tasemnicí. ,terou vytáhli z dvouleté dívčiny (ta se pak dožila 92 let).

Ve vitríně u postranního vchodu je starý kovový zvonek s nápisem „Fecit Glattae Anno 1773“, nepochybně ze staré jezuitské lékárny.

Prohlídka byla velmi zajímavá, náš zájem vedl k tomu, že naše průvodkyně stále přidávala, až jsme čas prohlídky přetáhli určenou dobu o deset minut. Nechala nové návštěvníky čekat před dveřmi, to prý se jí dlouho nestalo. I staré apotéky mohou být zážitkem.

Klubovna klatovských skautů

Sraz po prohlídce jsme měli u starých městských hradeb. Cíli promočení jsme dorazili autobusem do klubovny. čekalo nás zde několik sester v klubových tričkách, které připravily pohoštění, pod kterým se doslova prohýbal stůl. Při popíjení čaje či kávy jsme si vyslechli stručnou historii klatovských skautek a skautů, jejich kluboven i

tábořišť, se kterou nás seznámil br. Centim, vůdce střediska. Poznali jsme názvy středisek 1. Královák a 2. Javor. My jsme byli hosty v klubovně 2. oddílu Černý lev ze střediska Královák. Jeho součástí jsou ještě chlapecké oddíly. Červený blesk, nejstarší oddíl, 4. odd. Šipka a tři dívčí oddíly Táborník a Hvězda. Jako hostitelky zde byly sestry ze 361 klubu OS Královák. Středisko má 263 členů z toho 167 dětí a 96 dospělých.

Prohlídli jsme si 10 kronik výprav Rychlé roty, která vyráží každý čtvrtek na svou výpravu přes svůj věkový průměr 72,5 let a ročně nachodí více jak 500 km, a tak má na svém „účtu“ více jak 5000 km. Dozvěděli se, jak vznikla skautská základna Doubrava na místě posledního tábora v roce 1970.

VÝPRAVA NA ČERNÉ JEZERO

K výchozímu bodu, parkovišti na Špičácké sedlo, jsme dojeli čtyřmi vozy a pak po žluté značce po svých. Brzy se nám náš peloton velmi roztáhl, ale cesta byla tak dlouhá, že se mnozí ve skupinkách vystřídali. V dobré pohodě jsme vystoupali asi čtyři kilometry k jezeru a prohlédli si nabízené zajímavosti. Počasí celkem drželo, k jezeru jsme dorazili za necelou hodinu. Protější skalní stěna měla vrchol v mlze. Na jezeře bylo velké množství kačen, většina čekala u břehu, až jim někdo něco hodí k snědku. U břehu nám br. Jaromír Sofron - Harry sdělil mnoho zajímavostí o geologickém původu jezera i o jeho okolí, obešli jsme část břehu až k protější skalní stěně, pod kterou kdysi stálo malé stavení. Před návratem jsme ještě pořídili pár fotografií a vydali se zpět, všem se vycházka líbila.

Po cestě bylo několik zastavení upozorňujících na okolní zajímavosti. Cesta křižovala železniční tunel vybudovaný pod Špičáckým sedlem (974 m) v letech 1874 až 1877 v hloubce 180 m 1748 m dlouhý, který byl nejdelším tunelem v Rakousku. Při jeho budování zemřelo několik desítek barabů, převážně Italů a Jihoslovanů.

Další zajímavostí bylo místo, na kterém stávala Komárkova jedle stará asi 350 let, která byla zasažena bleskem. Vysoká 36 m vysoká, o průměru 76 cm, vytěženo bylo 17,63 m³.

Hluboko pod hrázi v údolí Úhlavy, byla postavena v letech 1929-30 naše první přečerpávací elektrárna, dnes technická památka.

Jedním z nejhezčích zastavení byl pohled na **Brčálník**, malebný amfiteátrový závěr údolí, vytvořený svahy Můstku, Pancíře a Špičáku.

Černé jezero, národní přírodní rezervace (175 ha) byla vyhlášena již v r. 1911. Chrání spolu s Čertovým jezerem i jejich okolí, obě vznikla v karech ledovců pohlední doby ledové.

Černé jezero (18,47 ha, 1008 m n. m., hloubka 39,8 m) je naším největším ledovcovým jezerem. Nad ním se tyčí 320 m vysoká jezerní stěna s jedinečným výhledem. V r. 1965 byly v jezeře objeveny písemnosti říšského bezpečnostního úřadu v Berlíně. Akce byla fingoána StB. V jezeře porosty šídlatky jezerní a zevaru splývavého. Na stěně exponované k severu arктоalpínské rostliny. Žijí zde vzácné druhy bezobratlých.

DROBNÍČKY

▪ Účastníci setkání Šumava 2002 se do Železné Rudy přepravili osobními auty doslova ze všech stran. Během odpoledne (3.10.2002) přijeli z Lichtenštejnska, Rakouska, Německa, Polska, Slovenska i domácích. Z Německa, neprijela však delegace celá, ale pouze její část složená z Afgánců.

▪ **Ubytování** jsme v dvoulůžkových pokojích s výhledem siluetu Velkého Javoru - Gross Abler, nejvyšší vrchol Šumavy 1456 m. U každého pokoje je koupelna a záchod, jen si musíme zvykat na horské podmínky, většina za ním musí putovat mnohokrát za den do třetího podlaží.

▪ **Počasí.** Seminář se koná v pokročilém podzimu, a tak tomu odpovídá i počasí, chladnější a deštivé. Nezabránilo však naší naplánované vycházce, i když výhled na Velký Javor byl zahalen v mlze. Na vycházky proto vyrážíme s deštníky, parazoly i „Regenschirmy“.

▪ **Strava** byla po celou dobu našeho pobytu solidní a chutná, plněné papriky, řízek, plněná kuřecí stehna, vepřové nudličky na zázvoru, vepřová s knedlíkem a zelím.

▪ **Zahájení** bylo v krojích, byla to pestrá směsice. Polky ve slušivých šedých kostýmech, ostatní většinou v polních košilích. Jen sestra Rösle Flick z Lichtenštejnska byla v civilu. Převažovali modré šátky lišící se pouze lemováním, Rakušané a my červenobílou bikolórou, Afgánci černo-červenozelenou, nebo francouzskou trikolórou.

▪ **Jazyková bariera.** Úvodní slovo přednesl br. Vladislav Jech - Kamzík a vedoucí delegací pozdravili jednání a představili jednotlivé účastníky. Pomalu si zvykáme na zdlouhavější průběh jednání, které se vede v němčině, a je nutné někdy některý termín objasnit i v ostatních jazycích. Škoda, že mě nenapadlo vytvořit předem malý vícejazyčný přehled slov a frází. Ale nakonec jsme si rychle zvykli, že ne všichni říkáme totéž, (**klub, kruh i gilda**), ale myslíme tím totéž.

▪ Prvním programovým bodem byla zajímavá přednáška br. Jaromíra Sofrona - Harriho o Šumavě. Dozvěděli jsme se všechno možné o Šumavě (viz samostatná stat').

▪ Dopolední program zahájila sestra Jiřina Adeéová - Jikra pilotním příspěvkem o rodinném skautingu.

Obě rozpravy konané po skupinkách v koutech o „rodinném skautingu“ i o „rozvoji národních oldskautských organizací“ byly zajímavé a poučné. (ve vlastní stati).

▪ Ještě tento večer si nalézám spolu s br. Jaroslavem Loeblem - Allahem chvílku k projednání připravovaného občasníku slovenských Oldskautů.

▪ **Společné zpívání.** Večerní program byl zakončen prvním nácvikem písní v jednotlivých jazycích. Jako prvé přišly na řadu Stály báby u silnice a My plujem dál a dál... Výběr byl velmi dobrý, jsou to melodické písně a slova se často opakují, texty se jen málo obměňují, a proto byl nácvik úspěšný a rychlý. Další připravená píseň byla Škoda lásky, byli jsme připraveni na to, že Němci budou považovat Rosemundu za svou píseň, jako Angličané a Američané nevěří, že Vyvalte sudy není píseň jejich. Také se tak stalo. Jen byla připomenuta malá zajímavost: v roce 1945 navštívil generál Dwight Eisenhower Zbraslav, aby se setkal osobně s autorem J. Vejvodou. Před skončením večera nám ještě představili Afgánci svou písničku.

▪ **Velké hledání.** Odpoledne a večer jsme několikrát vyrazili k nádraží, a pokoušeli se volat na všechny strany. Br. Václav Břicháček - Gigant měl mít zajímavou přednášku o svých zkušenostech z lesních kurzů, kde se setkával s mladými skauty a skautkami a mohl se při tom seznámit i s jejich rodiči. Škoda, dobrých témat je vždy málo. Až v Praze jsme se dověděli, že Gigant opustil dohodnuté stanoviště, aby nás vyhledal, a tak se bohužel všichni minuli.

Dalšího program byl o téma chudší, ale na jeho kvalitě to nenechalo stopy, patřil Rakušanům a byl výborný. Dozvěděli jsme se něco o stylu činnosti jejich gild, naučili jsme se několik písniček, největší úspěch měla určitě „O du lieber Augustin“, kterou z nás mnozí již někdy slyšeli. Zazněly i písničky v Afgánštině, a ty nemáme příležitost slyšet často. Vyslechli jsme si výsledky všech skupin z rozpravy „v koutech“ o rodinném skautingu.

▪ **Vícejazyčný přípitek.** Hezkou pozorností Rakouské delegace bylo předání láhve bílého vína „vydaného“ k 90. výročí Pfadfinder pod názvem „Lord Baden Powell of Gilwel“¹. A tak byla příležitost slyšet naše „na zdraví!“ i v ostatních jazycích: Na zdrowie! Prosit! nebo aufs Wohl! Basalamati!

Židle v kruhu. Poláci svůj večer pojali originálně. Stoly v jídelně se přestěhovali ke stěnám a my se sesedli do kruhu, uprostřed mezi jedlovými větvemi byly na talířku zažehnuty tři svíčky a v sále byla zhasnuta hlavní světla. Atmosféra se přiblížila táborovým ohňům, všem skautům tak blízkým. Proběhl pěkný program s pevným scénářem. Velmi zdařilé ukázky kouzelnických triků jako zmizení mince či hořící cigarety, předvedla afgánská delegace. Pokračovali jsme nácvikem polských písní „Otworte okna“ a „Choć biedy dwie“ poté se zazpívaly ještě všechny již naučené písně. Pokračovalo se pěkným obřadem s vyprávěním.

▪ **Obřad větvíček.** Každá delegace obdržela malou větévku odlomenou z táborového kruhu. Jeden z delegace pak vyprávěl nějaký svůj hluboký zážitek a zahájil pak píseň, ke které se další přidali.

▪ **Jedno vyprávění za všechny.** Bratr Jaroslav Loebel, zástupce Slovenska vzpomenu nedávných oslav 85. výročí založení skautingu v Trenčíně. Překvapením se stalo předání plakety od primátora města. Byl tak veliký, že organizátoři neměli vhodný adekvátní dar. Situaci zachránila jedna malá skautka, která spontánně věnovala primátorovi svůj slibový odznak a šátek. Situace byla zachráněna, trapas se nekonal. S pomocí české delegace pak Allah zanotoval velice starou skautskou písničku „Tam v daleké Africe“, známou baladu „o Babinském, známém lotru mexickém“.

▪ **Na rozloučenou a dobrou noc.** Byli jsme pozváni do gilwellského kruhu. Zazpívali jsme píseň na rozloučenou a mezinárodní večerku, každý po svém, a docela to vyšlo.

▪ **I vícejazyčně lze vtípkovat,** zvláště když se použije na pomoc klasická latina. Někdo se tak mimo program zeptal: „Víte co znamená **Praga caput regni**?“ No přece Praha zničená vodou! k takovým výrokům se přidávají další. A tak z nich vybírám ještě: **Tres faciunt collegium** by mohlo být Tři fackují kolegu. A do třetice: **Cesar autem putatat**, že by putování autem bylo tak staré?